

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL ILGALAIKIŲ INSTITUCINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS
(SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĖTROS PROGRAMŲ INICIJAVIMO, TVIRTINIMO,
VYKDYMO IR VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2011 m. sausio 31 d. Nr. V-153
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai plėtoti valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 597 (Žin., 2009, Nr. [76-3103](#); 2010, Nr. [158-8045](#)), 5 punktu:

1. Tvirtinu Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad valstybiniai mokslinių tyrimų institutai pagal savo mokslinės veiklos kryptis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas Instituto įstatuose, turi parengti siūlymus dėl ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų tematikos, jų apimties (pagal norminių etatų skaičių) bei trukmės ir iki 2011 m. kovo 1 d. pateikti juos Švietimo ir mokslo ministerijai.

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

GINTARAS STEPONAVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2011 m. sausio 31 d.
įsakymu Nr. V-153

ILGALAIKIŲ INSTITUCINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĖTROS PROGRAMŲ INICIJAVIMO, TVIRTINIMO, VYKDYMO IR VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros (toliau – MTEP) programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja švietimo ir mokslo ministro tvirtinamų ilgalaikių institucinių MTEP programų, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ar Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis, inicijavimą, tvirtinimą, vykdymą ir vertinimo tvarką. Aprašo nuostatos netaikomos universitetų tvirtinamoms ilgalaikėms institucinėms MTEP programoms.

2. Švietimo ir mokslo ministro tvirtinamos ilgalaikės institucinės MTEP programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti nuoseklius, planingus, kryptingus, turinčius ilgalaikį poveikį ir būtinus valstybės ir visuomenės aktualioms problemoms spręsti MTEP darbus, kuriems reikalingos kolektyvinės tyrėjų pastangos ir kuriuos vykdo viena institucija (prireikus – su partneriais).

3. Programas gali inicijuoti Valstybinis mokslinių tyrimų institutas ar Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija). Programų trukmė – ne ilgesnė kaip 5 metai.

4. Valstybinis mokslinių tyrimų institutas (toliau – Institutas) vykdo ilgalaikes Programas, parengtas pagal Instituto mokslinės veiklos kryptis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas Instituto įstatuose.

5. Ministerijos inicijuotą Programą vykdo konkurso būdu nustatyta valstybinė mokslo ir studijų institucija ar valstybinė mokslo ir studijų institucija kartu su kitomis mokslo ir studijų institucijomis ir/ar įmone, turinčia mokslinių tyrimų padalinį (toliau – Institucijos).

6. Instituto ilgalaikiai Programai vykdyti skiriama norminių etatų, numatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai plėtoti valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms skyrimo tvarkos apraše. Norminiai etatai kiekvienam Institutui susiejami su konkrečia Programa ir finansuojami Instituto bazinio finansavimo lėšomis.

7. Ministerijos inicijuojama Programa finansuojama Lietuvos mokslo tarybai iš valstybės biudžeto skirtais asignavimais ar kitomis lėšomis.

II. INSTITUTO PROGRAMOS INICIJAVIMAS IR RENGIMAS

8. Institutas, vadovaudamasis savo mokslinės veiklos kryptimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais Instituto įstatuose, parengia Programos tematiką, apimtį (pagal numatomų norminių etatų skaičių) ir trukmę, atsižvelgdamas į savo vykdomas ar planuojamas Programas, ir teikia juos Ministerijai. Pateikta Programos tematika skelbiama viešai Instituto ir Ministerijos tinklalapiuose.

9. Ministerija, konsultuodamasi su suinteresuotomis ministerijomis ir Lietuvos mokslo taryba, priima sprendimą dėl Programos tematikos, apimties ir trukmės.

10. Ministerijai priėmus sprendimą dėl Programos tematikos, apimties ir trukmės, Institutas (toliau – Programos rengėjas) per 1 mėnesį parengia Programos projektą ir teikia jį Lietuvos mokslo tarybai.

11. Programos projekte Programos rengėjas, atsižvelgęs į numatomas lėšas ir Programai

priskirtinus norminius etatus, nurodo Programos:

- 11.1. pavadinimą;
- 11.2. tikslus;
- 11.3. uždavinius;
- 11.4. metodologinį tyrimų pagrindimą;
- 11.5. tyrimų etapus ir jų charakteristikas;
- 11.6. detalų įgyvendinimo planą, kuriame numatomas skirtų lėšų preliminarus paskirstymas uždaviniams vykdyti;
- 11.7. numatomus rezultatus;
- 11.8. rezultatų sklaidos priemonės (rezultatų skelbimas, viešinimas ir populiarinimas);
- 11.9. lėšas norminiams tyrėjų etatams ir kitoms išlaidoms, reikalingoms Programai vykdyti;
- 11.10. vykdymo laikotarpį;
- 11.11. vadovą.

III. MINISTERIJOS PROGRAMOS INICIJAVIMAS IR RENGIMAS

12. Ministerija inicijuoja ilgalaikę institucinę MTEP programą tuo atveju, kai identifikuojama valstybei ar visuomenei ypač aktuali ūkio, socialinė ar kultūros problema, kuri gali būti išsprendžiama vykdant ilgalaikę institucinę MTEP programą, tačiau šalyje nesama Instituto, kurio mokslinės veiklos kryptys apimtų identifikuotą problematiką. Įvertinusi Programoms numatytus valstybės biudžeto asignavimus, Ministerija numato preliminarą lėšų sumą, reikalingą Programai vykdyti.

13. Ministerija suformuluotą problemą teikia Lietuvos mokslo tarybai, kuri pateiktą problemą detalizuoja, nustato Programos tematiką, jos aprėptį, Programos trukmę, skirtinas lėšas ir, suderinusi su Ministerija, skelbia Programos idėjų konkursą, nurodydama per 1 mėnesį pateikti Programos idėjas.

14. Lietuvos mokslo taryba, gavusi Programos idėjas, per 1 mėnesį nuo jų pateikimo dienos jas išnagrinėjusi ir įvertinusi siūlomų mokslinių tyrimų tinkamumą problemai spręsti, jų metodologinį pagrindimą ir teikėjų (teikėjų su partneriais) mokslinį potencialą, turimą mokslinių tyrimų infrastruktūrą, siūlo Ministerijai:

- 14.1. geriausią Programos idėją pateikusiai Institucijai siūlyti rengti programą;
- 14.2. sujungti kelias Programų idėjas ir, numachiui Programą rengsiančią instituciją, siūlyti jai rengti Programą pasitelkiant partnerius, kitų teiktų idėjų autorius;
- 14.3. skelbti naują Programos idėjų konkursą;
- 14.4. atsisakyti inicijuoti Programą.

15. Ministerijai priėmus sprendimą pritarti pateiktai ar sujungtai idėjai, Lietuvos mokslo taryba siūlo institucijai (toliau – Programos rengėjai) per 1 mėnesį parengti Programos projektą vadovaujantis Aprašo 11 punktu. Ministerijai priėmus sprendimą siūlyti skelbti naują Programos idėjų konkursą, Lietuvos mokslo taryba patikslina Programos tematiką ir, suderinusi su Ministerija, skelbia naują idėjų konkursą.

IV. INSTITUTO IR MINISTERIJOS INICIJUOJAMŲ PROGRAMŲ TVIRTINIMAS

16. Instituto ir Ministerijos inicijuojamų Programų projektus Programų rengėjai teikia Lietuvos mokslo tarybai.

17. Lietuvos mokslo taryba, reikalui esant pasitelkusi užsienio ekspertus, Programų projektus įvertina per 1 mėnesį nuo pateikimo dienos.

18. Vertindama Programos projektą Lietuvos mokslo taryba gali siūlyti Programos rengėjams jį patikslinti.

19. Įvertintus Programos projektus su jų vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis Lietuvos mokslo

taryba teikia Ministerijai.

20. Ministerija gali paprašyti suinteresuotų ministerijų išvadų dėl Programos projekto.

21. Išnagrinėjęs Lietuvos mokslo tarybos vertinimo išvadas, rekomendacijas ir gautas suinteresuotų ministerijų išvadas, švietimo ir mokslo ministras priima sprendimą:

21.1. patvirtinti Programą;

21.2. pasiūlyti Programos rengėjui pagal vertinimo išvadas ir rekomendacijas tikslinti Programą, kuri paskui bus nagrinėjama Aprašo 16–21 punktų nustatyta tvarka;

21.3. netvirtinti Programos.

V. PROGRAMOS VYKDYMAS IR JO VERTINIMAS

22. Ministerijos inicijuotą Programą parengusi institucija pasirašo sutartį dėl Programos finansavimo su Lietuvos mokslo taryba. Sutarties sąlygos derinamos su Ministerija.

23. Lietuvos mokslo tarybai kasmet (iki vasario 1 dienos) teikiamos metinės Programos vykdymo ataskaitos, o baigus vykdyti Programą – baigiamoji Programos vykdymo ataskaita. Programos vykdymo metinės ir baigiamosios ataskaitos formą ir vertinimo tvarką tvirtina Lietuvos mokslo taryba. Baigiamojoje ataskaitoje pateikiamas Programos vykdytojo atliktas Programos vykdymo rezultatų vertinimas.

24. Lietuvos mokslo taryba kasmet iki kovo 15 dienos įvertina Programų vykdymo rezultatų ataskaitas ir teikia išvadas Ministerijai ir Programų vykdytojams siūlydama:

24.1. tęsti Programą;

24.2. tikslinti Programą;

24.3. nutraukti Programos vykdymą.

25. Ministerija priima atitinkamus sprendimus išnagrinėjusi Lietuvos mokslo tarybos išvadas, o prireikus – kitų ekspertų arba iš Lietuvos mokslo tarybos, socialinių partnerių, kitų suinteresuotų ministerijų ir Ministerijos atstovų sudarytos komisijos išvadas.

26. Švietimo ir mokslo ministras gali inicijuoti neeilinį Programos vykdymo vertinimą.

27. Vertinant baigiamąją Programos ataskaitą nustatoma:

27.1. ar vykdoma Programa išsprendžia valstybei ar visuomenei aktualią ūkio, socialinę ar kultūros problemą;

27.2. kaip buvo panaudotos Programos viešinimo galimybės, sklaida ir pristatymas visuomenei;

27.3. kokią perspektyvą, įtaką ir poveikį Programa turi tolesnių mokslinių tyrimų plėtotei;

27.4. kokias kitas problemas Programa padėjo spręsti.

28. Likus ne mažiau nei 9 mėnesiams iki Programos vykdymo pabaigos Programos vykdytojas:

28.1. dėl Instituto inicijuotos Programos gali teikti Ministerijai siūlymą pakoregavus tematiką pratęsti Programą ar vykdyti naują;

28.2. dėl Ministerijos inicijuotos Programos gali teikti Ministerijai siūlymą pratęsti Programą.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Programų vykdytojai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, Nr. [54-2140](#)) 45 straipsniu, turi viešai skelbti programų mokslinių tyrimų rezultatus, informaciją apie programas, finansuojamų programų ir mokslinių ataskaitų anotacijas, kiek tai neprieštarauja intelektualinės nuosavybės ir komercinių ar valstybės paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.